

at Bestemmelserne i §§ 1 og 2 ere af den Art, at Lovforslaget i dette Dieblif for mig kun staaer som en Tanke, der er kommen frem, om hvilken der skal forhandles videre, og hvorved der bliver givet Leilighed til at omforme Lovforslaget saaledes, at det kan blive tilgængeligt for den Side, for hvilken det i dette Dieblif staaer som umuligt. — Naar det ærede Medlem for Aarhus har fremhævet de mange store Fordele, som Loven skulde skabe for Gods-eierne, og de mange store Betænkkeligheder, den skulde medføre for Fæsterne, skal jeg dog dertil bemærke, at jeg egentlig ikke indseer, hvilken-somhelst Fordeel Lovforslaget i den Form, det nu har, medfører for Jorddrotterne. Disse skulle efter Lovforslaget afgive deres Eiendom, og hvad faae de derfor? Elet Intet! Ja, hvis de endda bleve af med Fæstetvungen, var det dog Noget, men den beholde de endnu i lang Tid, og ialfald er den ligesaa betydningssfuld for deres Levetid, som den hidtil har været; de skulle give en Trediedeel bort, men de faae Intet derfor. Denne Bestemmelse i § 2 er af en saa stor Betydning, at den fuldkomment paralyserer alle de andre Smaafordele, som Loven sidenestefter opstiller som Tillokkelsesmidler for Godseierne, men det ærede Medlem har en ganske forunderlig Maade at betragte Forholdet mellem Jorddrot og Fæster paa; thi medens han, saasnart der er Tale om den store Fordeel, som dette Lovforslag vil medføre, siger og anerkjender, at Jorddrotten har en meget lille Procent-Indtægt af sit Jordegods, og indrømmer, at Jorddrotterne ere meget billige i Overdragelsen af deres Jordegods, seer han derimod, naar Spørgsmaalet er om, hvad Jorddrotterne kunne tage, pludselig Sagen i et andet Lys og frygter for den muligviis store Udpinsel af Jorden, som Godseierne kunne udøve ligesoverfor Fæsterne. Det er en ganske egen Maade at see paa en Sag fra to Sider, eftersom man vender og dreier den. Er det ene sandt, at Jorddrotten har en meget ringe Indtægt af den virkelige Værdi af sit Fæstegods, er dermed ogsaa anerkjendt som Sandhed, at han ikke udpiner Fæstegodsset. — Paa det Stadium, som Sagen nu har naaet, sk. l. jeg altsaa ikke lægge nogen Hindring iveien for, at den kom-

mer til videre Behandling i det høie Lands-thing, og jeg nærer det Haab, at dette ikke vil vægte sig ved at bearbejde den saaledes, at den idetmindste kan komme til Behandling paa ny her i Folkethinget. Det er da mit Haab, jeg vil ikke sige, at Forslaget skal blive til Lov, thi jeg vil oprigtig tilstaae, at jeg ikke troer, det kommer dertil i denne Session, men at det maa lykkes i et Fællesudvalg omfider at komme til Forstaaelse ved Udtalelser fra begge Sider, saaledes, at der derved kan gives saadant et Grundlag for den endelige Ordning af hele Spørgsmaalet, at ogsaa Regjeringen vil kunne gaae ind derpaa. Det er det Haab, jeg nærer om denne Sag, og det er Grunden til, at jeg vil stemme for Sagens Overgang til det høie Landsthing, medens jeg samtidig dermed paa det Bestemteste udtaler, at Lovforslaget for mig i den Skikkelse, hvori det for Dieblifket foreligger, er fuldstændig ubrugeligt.

Judenrigsministeren: Det er nærmest den Udtalelse, vi nu hørte fra min ærede Ven fra Sorø, som har givet mig Anledning til at begjære Ordet, men da jeg haaber ikke i dette Møde at blive nødsaget til oftere at tage Ordet, skal jeg ogsaa tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger til de Udtalelser, vi have hørt fra Udvalgets ærede Ordførere og fra det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther). Jeg troer, at den ærede Ordfører ikke havde haft nødvendig at imødegaae mine Udtalelser om Statens Med-eiendomsret i Fæstegodsset, og det undrer mig næsten, at han har gjort det, idet det synes, som om han fuldstændigt har overseet, hvad jeg knyttede umiddelbart til min Udtalelse derom, nemlig det, at Staten, Regjertagen, Lovgivningsmagten har ubetinget Ret til at ordne det hele Fæsteforhold, til at ordne Contractforholdet om den bundne Jord. Deri ligger ganske vist den Indskrænkning og den Ret, som Staten har med Hensyn til den Slags Eiendomme. Naar den ærede Ordfører endvidere sagde, at man, for at benytte afdøde Geheimeraad Bangs Udtryk, vilde begaae en sstrigende Uretfærdighed ved at berøve Fæstebondestanden Noget af dens Rettigheder